

Επεξηγηματικό σημείωμα που συνοδεύει τις αλλαγές οι οποίες εισήχθησαν στη δεύτερη δημοσίευση της πρότασης για τη στοχοθετημένη αναθεώρηση του ΓΚΑΚ

Η Επιτροπή δρομολογεί τη δεύτερη δημόσια διαβούλευση σχετικά με τη στοχοθετημένη αναθεώρηση του ΓΚΑΚ εν μέσω μιας άνευ προηγουμένου κρίσης που προκαλούν οι επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19. Τα κράτη μέλη της ΕΕ επιθυμούν να παράσχουν βοήθεια ώστε να μετριαστεί ο οικονομικός αντίκτυπος της κρίσης αυτής σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Αναγνωρίζοντας πλήρως τη σοβαρότητα της κατάστασης, η Επιτροπή δημοσίευσε το προσωρινό πλαίσιο, το οποίο διευκρινίζει πότε οι κρατικές παρεμβάσεις στην παρούσα κρίση είναι συμβατές με τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Είναι όμως αναγκαίο να συνεχιστεί επίσης η προετοιμασία για την περίοδο μετά την κρίση ώστε η στοχοθετημένη αναθεώρηση του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία να ολοκληρωθεί εγκαίρως για την έναρξη του επόμενου πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για την περίοδο 2021-2027.

Σκοπός του παρόντος σημειώματος είναι να αποσαφηνίσει και να επεξηγήσει τις κύριες αλλαγές που εισάγονται στην πρόταση τροποποίησης του γενικού κανονισμού απαλλαγής κατά κατηγορία («ΓΚΑΚ»), που θα συνοδεύει το επόμενο πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο («ΠΔΠ»), σε συνέχεια της πρώτης δημόσιας διαβούλευσης και με βάση τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της διαβούλευσης αυτής. Οι αλλαγές παρουσιάζονται για καθέναν από τους τρεις τομείς που περιλαμβάνονται στην παρούσα πρόταση για τον ΓΚΑΚ:

- έργα στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας («ΕΕΣ»).
- έργα ΕΑ&Κ που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας» στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», καθώς και έργα συγχρηματοδότησης και ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων 2020» ή του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη».
- εθνική χρηματοδότηση που συνδυάζεται με χρηματοδότηση στο πλαίσιο του Ταμείου InvestEU.

Ευρωπαϊκή Εδαφική Συνεργασία

Η επικαιροποιημένη έκδοση της πρότασης για τον ΓΚΑΚ περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες αλλαγές όσον αφορά την ευρωπαϊκή εδαφική συνεργασία («ΕΕΣ»):

- Ένταση ενίσχυσης: η Επιτροπή έχει ευθυγραμμίσει την ένταση ενίσχυσης που προτείνεται στο άρθρο 20 με το επίπεδο του ποσοστού συγχρηματοδότησης που προβλέπεται στο σχέδιο του κανονισμού για την ΕΕΣ για όλους τους εταίρους των έργων, με σκοπό να απλουστευθεί η διαχείριση των έργων ΕΕΣ και να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος.
- Προϋποθέσεις για την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση: η Επιτροπή απλούστευσε τις προϋποθέσεις για την υποβολή εκθέσεων και την παρακολούθηση όσον αφορά περιορισμένα ποσά ενισχύσεων που χορηγούνται βάσει του άρθρου 20α. Στόχος είναι να ληφθούν υπόψη τα έργα ΕΕΣ με πολυάριθμους συμμετέχοντες, καθένας εκ των οποίων λαμβάνει πολύ μικρά ποσά ενίσχυσης, για τα οποία κρίνεται σκόπιμο να περιοριστεί ο διοικητικός φόρτος, δεδομένων των πολύ μικρών ποσών ενίσχυσης.

ΕΑ&Κ

Η επικαιροποιημένη έκδοση της πρότασης για τον ΓΚΑΚ περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες αλλαγές όσον αφορά την ΕΑ&Κ:

- Διευκρινίσεις: παρέχονται αρκετές διευκρινίσεις σχετικά με τις διατάξεις, όπως η διάταξη για το σχετικό ποσοστό χρηματοδότησης που επιτρέπεται στο πλαίσιο των προγραμμάτων «Ορίζων». Με βάση τις παρατηρήσεις που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της δημόσιας διαβούλευσης, η Επιτροπή αφαίρεσε επίσης τις αρχικές διευκρινίσεις στους ορισμούς των επιλέξιμων δραστηριοτήτων όσον αφορά το επίπεδο τεχνολογικής ετοιμότητας ώστε να καταστήσει σαφές ότι η εισαγωγή που προτάθηκε αρχικά δεν είχε σκοπό να οδηγήσει σε αλλαγή επί της ουσίας. Για να αυξηθεί η σαφήνεια και το ευανάγνωστο της πρότασης, η Επιτροπή διαίρεσε επίσης τα άρθρα για την ΕΑ&Κ που είχαν προταθεί αρχικά σε τέσσερα χωριστά άρθρα τα οποία καλύπτουν 1) τις ενισχύσεις για έργα που έχουν λάβει σήμα ποιότητας «Σφραγίδα Αριστείας», 2) τις ενισχύσεις για τις δράσεις Marie Skłodowska-Curie και «απόδειξη της ορθότητας της ιδέας» του ΕΣΕ, 3) τις ενισχύσεις για συγχρηματοδοτούμενα έργα έρευνας και ανάπτυξης και 4) τις ενισχύσεις για ομαδικές επιχειρησιακές δράσεις.
- Ενιαία ελάχιστη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για συγχρηματοδοτούμενα έργα: για να απλουστευθεί η υλοποίηση των συγχρηματοδοτούμενων έργων, η απαίτηση σχετικά με την ελάχιστη χρηματοδότηση για τα έργα που προέρχονται από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» προσαρμόστηκε, ώστε να απαιτείται πλέον ενιαία ελάχιστη χρηματοδότηση από το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» ύψους 30 %.
- Ευρωπαϊκές θεσμοθετημένες εταιρικές σχέσεις: η Επιτροπή έχει επίσης διευκρινίσει ότι οι συνεισφορές των κρατών μελών σε ευρωπαϊκές θεσμοθετημένες εταιρικές σχέσεις, όπως ορίζονται στο πλαίσιο του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», είναι επιλέξιμες εφόσον τηρηθούν οι κανόνες του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη» και η επιλογή των έργων πραγματοποιηθεί από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες.

InvestEU

Η επικαιροποιημένη έκδοση της πρότασης για τον ΓΚΑΚ περιλαμβάνει τις ακόλουθες κύριες αλλαγές όσον αφορά το InvestEU:

- Ορισμοί: λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν κατά την πρώτη δημόσια διαβούλευση, η Επιτροπή έχει ευθυγραμμίσει διάφορους ορισμούς προς τους ορισμούς που περιλαμβάνονται στον κανονισμό InvestEU (όπως ο ορισμός της «εγγύησης της ΕΕ» και του «εταίρου υλοποίησης») και τους ορισμούς που υπάρχουν ήδη στον ΓΚΑΚ (όπως ο ορισμός της «καινοτόμου επιχείρησης»).
- Όρια χρηματοδότησης που περιλαμβάνονται στα άρθρα 56ε και 56στ: ορισμένοι φορείς που συμμετείχαν στην πρώτη δημόσια διαβούλευση εξέφρασαν την άποψη ότι κάποια όρια κοινοποίησης είναι υπερβολικά χαμηλά (π.χ. για τις ανανεώσιμη ενέργεια) και ότι υπάρχει αδικαιολόγητη διαφορά στα όρια κοινοποίησης μεταξύ των διαφόρων τύπων χρηματοδότησης των ΜΜΕ. Η Επιτροπή έχει προσαρμόσει τα σχετικά όρια χρηματοδότησης λαμβάνοντας υπόψη την αναγκαία συσχέτιση μεταξύ των ορίων χρηματοδότησης στο τμήμα 16 (που εκφράζονται ως συνολική χρηματοδότηση) και των ισχυόντων κατώτατων ορίων κοινοποίησης των υφιστάμενων διατάξεων του ΓΚΑΚ (που, ωστόσο, εκφράζονται συνήθως όχι ως συνολική χρηματοδότηση αλλά ως ποσά ενίσχυσης).
- Προϋποθέσεις επιλεξιμότητας που περιλαμβάνονται στα άρθρα 56ε και 56στ: τα ενδιαφερόμενα μέρη και τα κράτη μέλη επισήμαναν την ανάγκη να προσαρμοστούν οι όροι τιμολόγησης στο άρθρο 56ε παράγραφος 2 (π.χ. η τιμολόγηση δεν θα πρέπει να αναφέρεται απευθείας στα επιτόκια IBOR) και να περιοριστεί η διάρκεια των

δανείων και των εγγυήσεων για τις ΜΜΕ βάσει του άρθρου 56ε παράγραφος 11 στοιχείο β). Η νέα πρόταση λαμβάνει υπόψη αυτές τις ανησυχίες. Επιπλέον, η Επιτροπή απλούστευσε τις προϋποθέσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 56στ για τη διευκόλυνση των χρεωστικών προϊόντων εμπορικού χαρακτήρα που παρέχονται από ενδιάμεσους χρηματοπιστωτικούς οργανισμούς και υλοποιούνται στο πλαίσιο του InvestEU.

- Προσθήκη/διαγραφή κατηγοριών έργων στο άρθρο 56ε: η Επιτροπή διευκρίνισε και πρόσθεσε ορισμένες κατηγορίες έργων που θα επωφεληθούν από την απλουστευμένη μεταχείριση βάσει του νέου τμήματος 16. Η Επιτροπή πρόσθεσε μια νέα διάταξη για τις ενισχύσεις για επενδύσεις στην ενεργειακή απόδοση και για την κατασκευή ή την αναβάθμιση εγκαταστάσεων συνεργατικών σχηματισμών καινοτομίας. Αντιθέτως, η Επιτροπή αφαίρεσε την κατηγορία έργων τα οποία είναι, στην πλειονότητα των περιπτώσεων, μη οικονομικού χαρακτήρα (όπως οι επενδύσεις σε σιδηροδρομικές υποδομές). Επιπλέον, προστέθηκαν ορισμένες κατηγορίες έργων που αφορούν ευρυζωνικές υποδομές επιλέξιμες για χρηματοδότηση στο πλαίσιο του ΜΣΕ2 και του InvestEU.
- Απαίτηση αξιολόγησης: η Επιτροπή διευκρίνισε πότε θα ισχύει η απαίτηση αξιολόγησης σχετικά με τα καθεστώτα κρατικών ενισχύσεων που υπερβαίνουν τα 150 εκατ. EUR στο πλαίσιο συνδυασμού εθνικών κονδυλίων με κονδύλια του InvestEU.

Επόμενα βήματα

Μετά την παρούσα δημόσια διαβούλευση, η Επιτροπή, με βάση τις παρατηρήσεις των ενδιαφερόμενων μερών, θα αναθεωρήσει το σχέδιο κανονισμού προκειμένου να εγκριθεί η τελική έκδοση έως το τέλος του 2020, εγκαίρως για το επόμενο ΠΔΠ.